

Algen buitenspel

Zoektocht naar effectieve aanpak van algen in kunstgrasvelden vanuit ecologisch perspectief

Vereniging
aan het stuur

www.nationaal-sportveldcongres.nl

Grontmij is een onderzoek gestart waarin (praktijk)kennis van kunstgrasvelden en ecologische kennis van algen worden samengebracht. De resultaten moeten inzicht geven in de vraag welke soorten algen aanwezig zijn in verschillende types kunstgrasvelden. Want niet alle algen groeien snel of veroorzaken gladheid. Het doel is de ontwikkeling van een doelmatige en duurzame bestrijdingsstrategie. Op het Nationaal Sportvelden Congres delen Jaap de Wit en Edwin Verduin van Grontmij de resultaten met het publiek.

Auteur: Santi Raats

Onderhoud van kunstgrasvelden kan er in de toekomst anders uit komen te zien, onder meer indien algen op een andere manier dan nu voorkomen en bestreden worden. Jaap de Wit en Edwin Verduin bekijken de algenproblematiek in kunstgrasvelden vanuit onderhoudsperspectief en vanuit de ecologie om nieuwe inzichten op te doen.

Rekening houden met algen en hun omgeving Edwin Verduin is ecooloog bij Grontmij. Hij is betrokken bij het onderzoek waarbij vanuit biologisch perspectief naar het algenprobleem wordt gekeken. 'In de praktijk worden algen bestreden door waterstofperoxide toe te voegen aan beregeningswater of er worden middelen van specialistische bedrijven gebruikt. Maar wij hebben feitelijk geen idee hoe effectief deze middelen zijn. Daarmee bedoel ik: ze doden algen, maar welke en hoeveel algen doden zij effectief? Het is een middel dat niet de bron, maar het symptoom bestrijdt. Op een sportveld zullen

vrijwel altijd algen kunnen groeien, omdat er goede groeiomstandigheden worden gecreëerd. Er is voldoende licht, vocht en voedsel beschikbaar, dus kunnen tal van algensoorten aanwezig zijn. De omstandigheden voor een aantal van deze soorten kunnen zo goed zijn, dat ze talrijk worden. Dan vormt zich een dunne laag algen op het kunstgras of het substraat en kan er gladheid ontstaan. Wanneer wij weten welke soort of groep algen de overlast op sportvelden veroorzaakt, kunnen we zorgen voor aanpassing van de groeiomstandigheden van deze alg(en) en/of toewerken naar een effectieve bestrijding. De hoofdmotivatie is dat we niet alleen beter bestrijden, maar ook zoeken naar een balans tussen algengroei en gebruik van een veld. Zo werken we met meer oog voor de omgeving en reduceren we mogelijk kosten.'

Feiten

Vanuit het onderhoudsperspectief is er al wel gekeken naar hoe we algenvorming kunnen

beperken. Jaap de Wit: 'Begin 2013 zijn we een deskstudie begonnen, waarin we op een rij hebben gezet welke algensoorten er überhaupt bestaan, welke informatie beschikbaar is over algen in kunst- en natuurgrasvelden, wat de oorzaken en effecten van algen in kunstgras zijn, met welke maatregelen we algen kunnen voorkomen en bestrijden en welke informatie er wordt verschaft over algen en algenbestrijding door de bonden, zoals de KNHB en de KNVH. Er blijkt wel al enige documentatie op de websites van de bonden aanwezig, maar deze is beperkt.' Ook hebben kunstgras(onderhouds)specialisten en ecologen van Grontmij dit jaar tijdens een expertsessie nagedacht over het algenprobleem en mogelijke oplossingen.

Nog weinig alg te bekennen

Dit jaar hebben sportveldbeheerders nog weinig last gehad van algen. Dit komt door de weersomstandigheden: algen groeien het best in natte omstandigheden. En dat net nu Grontmij

Jaap de Wit

aan haar veldonderzoek wilde beginnen. Onderzoeksleider Jaap de Wit: 'We willen op het Nationaal Sportvelden Congres met onze bevindingen naar buiten treden. Wellicht moeten we daarvoor algengroei gaan stimuleren, om toch nog op tijd met onze resultaten te zijn.' Daarover moeten zij eerst nog een gesprek aangaan met de praktijk, en zien welke terreinmeester vrijwillig algen op zijn veld wil laten groeien.

Onderhoudsmaatregelen

Onderhoud van kunstgrasvelden kun je in drie typen onderscheiden, geeft Jaap de Wit aan. In het dagelijks onderhoud kun je door goed vuil te verwijderen en de paden schoon te houden voorkomen dat vuil en organisch afval een voedselbron voor algen wordt. Organisch materiaal van bladeren en ander vuil verstopt bovendien de infill-laag en de perforatie van de kunstgrasmat. Bij periodiek onderhoud kun je door het losmaken van infill de waterdoorlatendheid van

Edwin Verduijn

Huidige bestrijdingsmethoden voldoen kennelijk nog niet genoeg

het veld verbeteren, en daarmee zorgen dat een eventuele algenpopulatie niet de hoeveelheid water tot haar beschikking heeft die nodig is voor explosieve groei. En tot slot is er het specialistisch onderhoud, zoals controle van de drainage en bijvoorbeeld intensieve reiniging van de infill-laag. Op hockeyvelden wordt ook wel natte reiniging middels hoge druk toegepast, waarmee het veld weer vrij van vuil en algen wordt gemaakt.'

Nieuwe manier van bestrijden

Volgens Grontmij kan de aanpak van algen effectiever en duurzamer. Met name het afgelopen

najaar stak het algenprobleem heel erg de kop op, hoewel er al jarenlang bestrijdingsmethoden bestaan. 'Die voldoen kennelijk nog niet genoeg', aldus De Wit. 'Fieldmanagers blijven proberen, maar de problemen blijven. De bestaande middelen en methoden hebben een wisselende werking en slaan op het ene veld wel aan, maar op het andere niet.'

'We zoeken naar manieren om de bron, niet het probleem te bestrijden. Hoe kunnen we algengroei in alle omstandigheden binnen de perken houden? Hiervoor moeten we weten welke algen problemen kunnen veroorzaken en hoe we gunstige groeiomstandigheden voor deze algen kunnen weghalen of verminderen, zodat problemen uitblijven', aldus Verduin.

Maatwerk

Grontmij is van plan om een maatwerkpakket en advies samen te stellen in plaats van een standaard onderhoudsadvies voor problemen met algen. Hierbij wordt rekening gehouden met verschillende aspecten, zoals het type veld, de locatie, het gebruikte beregeningswater, het gebruik van het veld, type en mate van algenoverlast, kosten, het effect op het milieu etc. Wanneer het onderzoeksresultaat met betrekking tot de bestrijding van de juiste algen rond is, kan deze kennis worden ingezet om een nieuwe manier van bestrijden te ontwikkelen.

De Wit: 'Grontmij verwacht dat in een kunstgrasveld in de open lucht algen zelden 100 procent zijn te voorkomen. Het gaat er dus om in een kunstgrasveld een balans tussen algen en gebruik te vinden. De algengroei moet zodanig worden geremd dat gebruik in alle omstandigheden mogelijk is. Uiteindelijk wil je dit met de laagste milieubelasting en kosten zien te doen.'

Green Clipper® mowing solutions

- Kwalitatief goed maaibeeld
- Maaien onder droge en natte omstandigheden
- Goede verspreiding van maaisel
- Lage onderhoudskosten
- Hoge productiviteit

www.mowingsolutions.nl
greenclipper@voets.nl
Tel.: 0172 - 215000